D. • VERBUL. NUMĂRUL VERBULUI
• PRONUNȚAREA ȘI SCRIEREA CORECTĂ A VERBELOR

1. Citește fragmentele următoare:

• *„Și după ce-a venit el rușinat de la ispașă, mi-a tras o chelfăneală ca aceea, zicând:*
– Na! Satură-te de cireșe! De-amu să știi că ți-ai mâncat lefteria de la mine, spânzuratule!
Oare multe stricăciuni am să mai plătesc eu pe urma ta?“

(_____)

• *„Biata fată a unchiașului muncea toată ziua: torcea, țesea, făcea pâine, mătura și scutura fără să zică nici pâs. Dară baba punea parte fetei sale și pâra la unchiaș pe fiica lui și o tot ocăra.“*

(_____)

a) Recunoaște autorul și titlul fiecărei lecturi. Scrie aceste informații la locul potrivit.

b) Găsește cuvinte sau expresii care să aibă același înțeles cu:

- *mi-a tras o chelfăneală* → _____
- *ți-ai mâncat lefteria* → _____
- *fără să zică nici pâs* → _____
- *o ocăra* → _____

c) Extrage din cele două fragmente:

- trei substantive comune: _____
- trei pronume personale: _____

d) • Scrie însușiri corespunzătoare personajelor, alegând adjective potrivite din paranteză.
(harnică, neastâmpărat, rea, supărat, părtinitoare, supusă, rușinat, bună, aspru, înțeleaptă, jucăuș, ascultătoare, hapsână, frumoasă, bătrână, năzdrăvan, năzbâtios, îngăduitor)

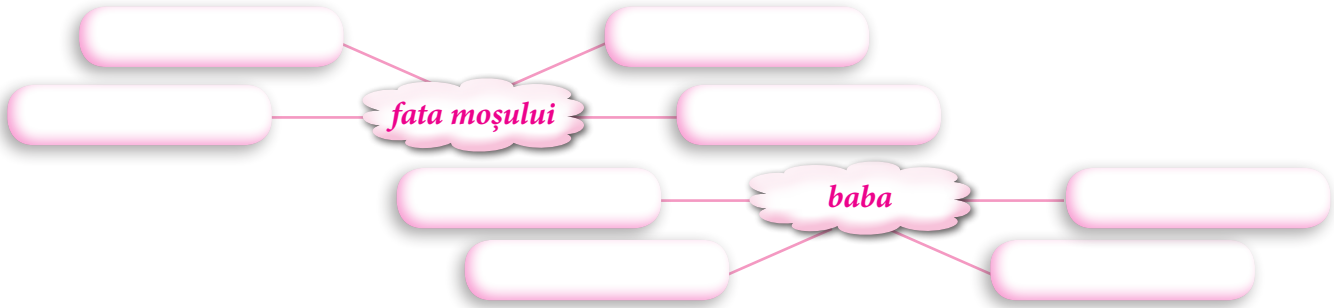

• Grupează restul adjectivelor în jurul personajelor pe care le caracterizează.

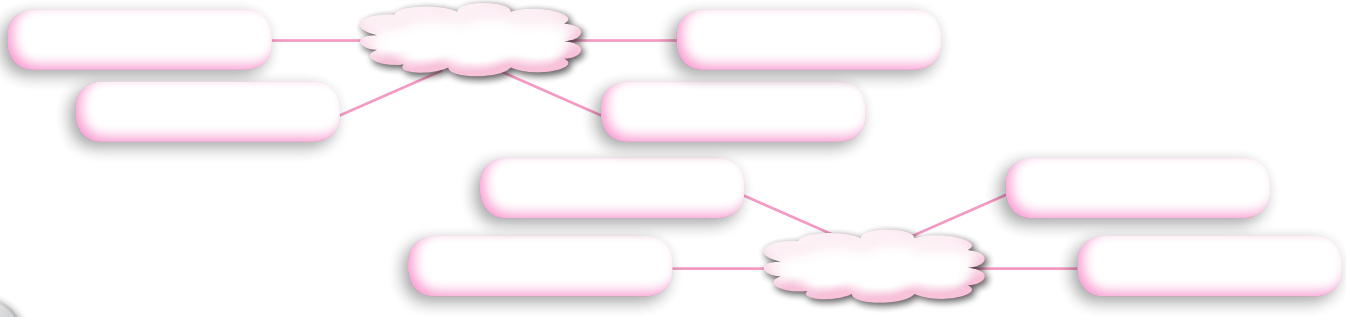

e) Subliniază cuvintele care exprimă acțiunea din cele două fragmente și scrie-le pe spațiile următoare.

REȚINE !

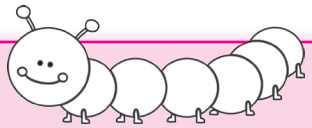

Partea de vorbire care exprimă acțiunea, starea sau existența ființelor, a lucrurilor, a fenomenelor naturii se numește **verb.**

Verbul are două numere:

- numărul singular, când acțiunea este făcută de o singură persoană;
- numărul plural, când acțiunea este făcută de mai multe persoane.

* Recunoști numărul verbului alăturându-i pronumele personal corespunzător:
venim (noi) – numărul plural; a asistat (el) – numărul singular;
ascund (eu) – numărul singular; ascund (ei) – numărul plural.

2. **a)** Subliniază verbele din fragmentul următor și folosește-le în formularea altor enunțuri.

„În fund, pe cer albastru, în zarea depărtată,
La răsărit, sub soare, un negru punct s-arată!
E cocostârcul tainic, în lume călător,
Al primăverii dulce, iubit prevestitor.

El vine, se înalță, în cercuri line zboară
Și, răpide ca gândul, la cuibu-i se coboară;
Iar copilașii veseli, cu peptul dezgolit,
Aleargă, sar în cale și-i zic: «Bine-ai sosit!»“

(Oaspeții primăverii, de Vasile Alecsandri)

b) Grupează, în funcție de număr, verbele descoperite.

Numărul singular	Numărul plural

c) Justifică folosirea semnului exclamării la sfârșitul propoziției „Bine-ai sosit!“.

d) Alcătuiește enunțuri în care cuvintele „cer“, „dulce“, „vine“, „sar“ să aibă alte sensuri, diferite de cele din versurile date.

e) Alege cel puțin două cuvinte din text care, în alt context, se scriu cu cratimă. Exemplifică!

f) Explică folosirea cratimei în scrierea grupurilor de cuvinte:

- *s-arată* →
- *cuibu-i* →
- *și-i* →
- *Bine-ai* →

g) Caută în dicționar și scrie cuvinte cu sens asemănător:

- *tainic* →
- *prevestitor* →
- *line* →

h) ***Spune-ți părerea!***

- Care sunt oaspeții primăverii?
- Cum îi întâmpină copilașii? De ce?

Formulează răspunsurile la întrebări astfel încât să obții un scurt text în care să folosești toate părțile de vorbire învățate.

3. Scrie verbe înrudite cu substantivele date. **zbor → a zbura**

ciripit → lungime →

răsărit → depărtare →

călătorie → prevestire →

veselie → săritură →

FII CEL MAI BUN!

Încercuiește răspunsul corect!

1. În expresia „mi ți-l luă și mi ți-l înșfăcă” sunt:
A) 4 pronume și 4 verbe
B) 4 pronume și 2 verbe
C) 6 pronume și 2 verbe
D) 2 pronume și 4 verbe

2. Sensul verbului „înșfăcă” este ... .
A) înfășă B) apucă C) împachetă D) înfășură

3. Verbul din propoziția „N-ai văzut așa ceva...” este ... .
A) ai văzut B) văzut C) ai D) n-ai văzut

4. În expresia „n-ai (văzut)” cratima desparte ... .
A) 2 pronume
B) 2 verbe
C) ține locul unei vocale
D) un pronume și un verb

5. Sunt la numărul singular toate verbele din seria ... .
A) aveam, iei, să vezi, ați merge
B) era, scrisese, vei vedea, ai
C) erau, știi, ai venit, stai
D) vii, are, citeam, citiți

6. În seria ... una din scrieri este greșită.
A) a-ți da/ați da
B) aș vedea/a-și vedea
C) m-aș relaxa/maș relaxa
D) m-ai făcut/(ce-ai) mai făcut

7. Cuvântul „vii” nu poate fi ... .
A) substantiv B) adjectiv C) verb D) pronume personal

8. Este incorect scris verbul ... .
A) scriind B) citiind C) fiind D) studiind

9. În propoziția „Geroasele zile i-au ținut în casă.” se află, în ordine ... .
A) adjectiv, substantiv, pronume, verb, substantiv
B) substantiv, adjectiv, pronume, verb, substantiv
C) substantiv, adjectiv, verb, pronume, substantiv
D) adjectiv, substantiv, verb, verb, substantiv

10. Forma corectă a verbului „a lua” este ... .
A) aluat B) a loat C) a luat D) aloat

Înregistrează răspunsurile în tabel.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
B	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
C	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
D	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○

D. • ORDINEA EFECTUĂRII OPERAȚIILOR
• PROBLEME
• FRACȚII SUBUNITARE ȘI ECHIUNITARE

1. Calculează, respectând ordinea efectuării operațiilor:

a) $5\,001 - 2\,365 + 1\,956 =$ ☐☐☐☐ $35 : 5 \times 368 =$ ☐☐☐☐

$956 + 382 - 765 =$ ☐☐☐☐ $725 \times 0 : 5 =$ ☐☐☐☐

$5\,360 - 2\,475 + 385 - 1\,727 =$ ☐☐☐☐ $86 \times 10 \times 32 : 8 \times 0 =$ ☐☐☐☐

b) $1\,930 - 289 \times 6 =$ ☐☐☐☐ $27 : 3 + 1\,081 =$ ☐☐☐☐

$592 \times 13 + 2\,807 =$ ☐☐☐☐ $6\,250 - 300 : 100 =$ ☐☐☐☐

$968 + 256 \times 5 - 36 : 4 \times 78 =$ ☐☐☐☐ $7\,000 - 80 : 4 - 375 \times 6 =$ ☐☐☐☐

c) $(732 - 589) \times 65 + 4\,801 \times 1 =$ ☐☐☐☐

$4\,020 + (378 - 297) : 9 - 398 \times 10 =$ ☐☐☐☐

Amintește-ți!

• În exercițiile cu mai multe operații de același ordin, acestea se rezolvă în ordinea în care sunt scrise (a).

Exemplu: $3\,021 - 1\,510 + 789 = 1\,511 + 789$
$= 2\,300$

• Când într-un exercițiu se află operații de ordine diferite (b), se rezolvă mai întâi operațiile de ordinul al doilea (înmulțirile și împărțirile), apoi operațiile de ordinul întâi (adunările și scăderile).

Exemplu: $4\,625 - 218 \times 9 = 4\,625 - 1\,962$
$= 2\,663$

• Dacă într-un exercițiu cu mai multe operații există și paranteze, se rezolvă mai întâi operațiile din paranteză în ordinea menționată, apoi celelalte operații.

Exemplu: $850 + 362 \times (17 - 72 : 8) = 850 + 362 \times (17 - 9)$
$= 850 + 362 \times 8$
$= 850 + 2\,896$
$= 3\,746$

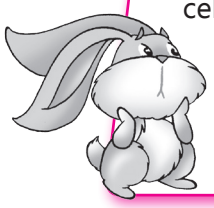

Calcul scris

2. Andu, Cosmin și Marian rezolvă următorul exercițiu: **$(15 + 5 \times 3) : 10$** . Ei obțin însă rezultate diferite: Andu – 6, Cosmina – 3, Marian – 300. Cine a rezolvat corect? Ce a greșit fiecare dintre ceilalți? (Rezolvă mai întâi exercițiul.)

3. De la *Muzeul Satului Maramureșean* Antonia cumpără pentru prietenii săi 7 pliante și 4 căsuțe în miniatură. Cât trebuie să plătească dacă prețul fiecărui obiect este de 14 lei? Rezolvă problema în două moduri. Scrie de fiecare dată și formula corespunzătoare modului de rezolvare.

Modul I.

Modul al II-lea.

4. Creează câte o problemă pentru fiecare exercițiu dat:

a) $(630 - 280) \times 15 =$ ____ **b)** $14 \times 168 + 3 \times 857 =$ ____

a) _____

_____

_____

b) _____

_____

_____

5. Calculează în două moduri, aplicând una dintre proprietățile înmulțirii.

$7 \times (283 + 17) = 7 \times 300$

$= 2\,100$

$7 \times (283 + 17) = 7 \times 283 + 7 \times 17$

$= _____ + _____$

$= _____$

$(1\,912 - 965) \times 28 = _____$

$= _____$

$(1\,912 - 965) \times 28 = _____$

$= _____ - _____$

$= _____$

$25 \times 16 + 25 \times 24 = 25 \times (___ + ___)$

$= 25 \times _____$

$= _____$

$25 \times 16 + 25 \times 24 = (___ + ___)$

$= _____$

$(32 + 24) : 8 = 32 : 8 + 24 : 8$

$= _____ + _____$

$= _____$

$(32 + 24) : 8 = _____ : 8$

$= _____$

6. Utilizând informațiile din imaginile următoare formulează o problemă. Rezolvă apoi problema.

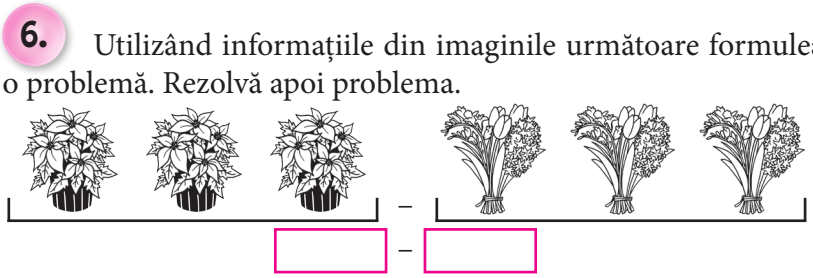

→ 24 lei

→ 17 lei

7. Luiza și Corina fac mișcare în fiecare zi. Sâmbăta și duminica însă merg pe stadion și fac alergări. Urmărește performanța fiecărei fete și stabilește cine aleargă mai mult și cu cât.

	Sâmbătă	Duminică	Total
Luiza	5 ture	4 ture	
Corina	3 ture	5 ture	

O tură → 382 m

REȚINE !

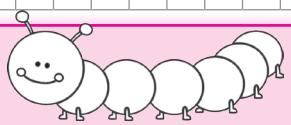

Pentru a ne păstra sănătatea este foarte important să avem o alimentație echilibrată, fără excese de niciun fel, să fim atenți la igienă și să nu neglijăm mișcarea – sportul.

Bifează proverbul care crezi că este cel mai potrivit în această situație.

☐ *Minte sănătoasă în corp sănătos.* ☐ *Curățenia este mama sănătății.*

8. Un biciclist a parcurs un drum lung de 27 km în două etape. Știind că în a doua etapă a parcurs cu 3 km mai mult decât în prima, află ce distanță a parcurs în fiecare etapă.

Indicație: **a)** Considerând că în prima etapă ar fi parcurs cât în a II-a, află:

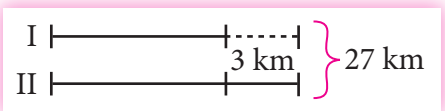

- Cât ar fi parcurs în total?
- Cât a parcurs în a doua etapă?
- Cât a parcurs în prima etapă?

sau

b) Considerând că în a II-a ar fi parcurs cât în prima, află:

- Cât ar fi parcurs în total?
- Cât a parcurs în prima etapă?
- Dar în a doua?

Verificare: I + II =

II – I =

TEMA CAMPIONILOR

Încercuieşte răspunsul corect.

1 În exerciţiul „(3 + 96 : 3) : 5 × 7 = 50 – n" valoarea lui „n" este ... .
A) 8 B) 49 C) 1 D) 99

2 Dacă sfertul jumătăţii numărului „x" este 16, atunci „x" este ... .
A) 8 B) 4 C) 2 D) 128

3 Suma a trei numere naturale consecutive este 27. Numărul mijlociu este ... .
A) 9 B) 28 C) 26 D) 8

4 Ştiind că „m", „n" şi „p" sunt numere pare consecutive, iar numărul mijlociu este 648, suma celor trei numere este ... .
A) 216 B) 1 944 C) 202 D) 1 824

5 Părţii colorate din imaginea alăturată nu-i corespunde fracţia ... .
A) $\frac{4}{8}$ B) $\frac{2}{4}$ C) $\frac{1}{2}$ D) $\frac{4}{4}$

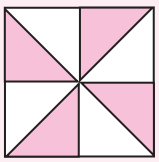

6 Diferenţa dintre înşesitul numărului 24 şi treimea aceluiaşi număr este ... .
A) 136 B) 4 C) 16 D) 21

7 Sunt (fracţii) subunitare toate fracţiile din seria:
A) $\frac{1}{5}; \frac{2}{3}; \frac{5}{2}; \frac{7}{8}$; B) $\frac{2}{7}; \frac{1}{9}; \frac{3}{6}; \frac{4}{5}$; C) $\frac{3}{4}; \frac{6}{6}; \frac{1}{8}; \frac{5}{10}$; D) $\frac{1}{4}; \frac{2}{4}; \frac{3}{4}; \frac{2}{2}$.

8 Andra are 12 ani. Vârsta ei reprezintă o treime din suma vârstelor celor doi fraţi ai săi, între care este o diferenţă de 2 ani. Câţi ani are fiecare?
A) 1 an şi 3 ani
B) 17 ani şi 19 ani
C) 4 ani şi 8 ani
D) 5 ani şi 7 ani

9 35 este diferenţa a două numere, al doilea fiind înşesitul primului număr. Cele două numere sunt ... .
A) 7 şi 28 B) 5 şi 30 C) 7 şi 42 D) 5 şi 40

10 Preţul unui stilou reprezintă $\frac{2}{3}$ din preţul unui dicţionar. Adunând suma cu diferenţa celor două preţuri obţinem 90 (lei). Preţul fiecărui obiect este ... .
A) 36 şi 54 (lei) B) 30 şi 60 (lei) C) 25 şi 45 (lei) D) 30 şi 45 (lei)

Înregistrează răspunsurile în tabel.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
B	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
C	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
D	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○